

Børn og Unge

Sociale Forhold og Beskæftigelse

2. Mål for effekt og ydelser

Inklusion har været et vigtigt og gennemgående tema både i den nationale politiske debat og i byrådet over de seneste år. Byrådsbeslutningerne vedr. inklusion har balanceret de sidestillede og tæt forbundne etiske, pædagogiske og økonomiske hensyn, og har tilsammen sigtet på en øget inklusion i almenområdet og stærke fællesskaber for alle børn og unge.

Frem til Budget 2013 handlede debatten og de politiske beslutninger først og fremmest om, hvordan inklusionsindsatserne skulle tilrettelægges, og hvilken *organisering* og *ressourceanvendelse* der bedst muligt kunne understøtte denne tilrettelæggelse. Med Budget 2013 og 2014 har byrådet suppleret dette fokus med en hensigtserklæring om fremadrettet bedre at kunne følge, *hvor godt Aarhus Kommune lykkes med inklusion* på 0-18-årsområdet. Samtidig har byrådet vedtaget Forebyggelsesstrategien, som også i vidt omfang handler om at få inklusion til at lykkes.

Med afsæt i disse byrådsbeslutninger har MBU og MSB arbejdet på at formulere en fælles forståelse af, hvornår inklusion lykkes på 0-18-årsområdet og på at finde en række fælles tegn på samme. Arbejdet har taget afsæt i byrådets børne- og ungepolitik fra 2008 som den fælles værdimæssige ramme for arbejdet med *alle* børn og unge i Aarhus Kommune. Desuden er der taget højde for, at KL og Finansministeriets 'Aftale om kommunernes økonomi for 2013' samt regeringens Folkeskolereform og Sociale 2020-mål også på forskellig vis indeholder mål for inklusion – nationale mål, som alle er søgt integreret i MBU og MSBs fælles målarbejde.

Arbejdet med en fælles inklusionsforståelse og fælles tegn på samme har indebåret en inddragelse af centralt og decentralt placerede ledere og medarbejdere i MBU og MSB, dialog med de faglige organisationer og lederforeninger, der er tilknyttet begge magistratsafdelinger, en flerårig partnerskabsaftale med Undervisningsministeriet, samt temadrøftelser i Børn og Ungeudvalget og Socialudvalget.

Samarbejdet mellem MBU og MSB og inddragelsesprocessen frem mod Budget 2015 mandede ud i det forslag til fælles forståelse, at **inklusion lykkes, når alle børn og unge trives, lærer og udvikler sig, når den enkelte gavner fællesskabet og når fællesskabet gavner den enkelte**. Forslaget blev fremlagt for Børn og Ungeudvalget og Socialudvalget på temadrøftelser d. 4/6 og 19/6 2014.

Denne forståelse af succesfuld inklusion indebærer, at man ser efter *de samme tegn* på trivsel, læring og udvikling hos de sårbare/udsatte børn og unge, som man ser efter hos alle andre børn og unge, og de første opgørelser indgik i den samlede kvalitetsrapportering for Børn og Unge 2013, der blev byrådsbehandlet i september 2014.

Frem mod Budget 2016 har MBU og MSB udarbejdet et fælles forslag til, hvordan inklusionsforståelsen kan gøres op i forbindelse med den årlige regnskabsaflæggelse. Forslaget omfatter et bud på, hvilke grupper af sårbare/udsatte børn og unge, det er særligt vigtigt at følge, samt hvilke konkrete tegn på børnenes trivsel, læring, fællesskaber og deres udvikling over tid, der skal indgå i belysningen af, hvor godt Aarhus som samlet kommune lykkes med inklusion på 0-18-årsområdet. Forslaget er drøftet i Børn og Ungeudvalget og Socialudvalget på fælles udvalgs møde d. 22/4 2015.

2.1. Overordnede effektmål

Det fælles effektmål for inklusion gælder for både MSB og MBUs indsatser på 0-18-årsområdet. I MSB har det fælles inklusionsmål særlig relevans på Familier, Børn og Unges område, mens det i MBU rækker på tværs af både almene og specialpædagogiske indsatser 0-18 år. Inklusionsmålet skal således ses i sammenhæng med de gældende effektmål for begge magistratsafdelinger.

2.2 Delmål og målopfyldelse

Delmål: Inklusion lykkes, når alle børn og unge trives, lærer og udvikler sig, når den enkelte gavner fællesskabet, og når fællesskabet gavner den enkelte (nyt delmål)

For at belyse, i hvilket omfang inklusion lykkes for *alle* børn og unge, sætter MBU og MSB i fællesskab særligt fokus på, hvordan det går de grupper af børn og unge, som på den ene eller anden vis er sårbare/udsatte, og hvor man af samme grund bør have øget opmærksomhed.

De grupper af børn og unge, der sættes særligt fokus på, er

- Udsatte børn og unge
- Børn og unge af forældre med grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse¹
- Børn og unge i specialtilbud

Med denne tilgang følges der på én gang op på Aarhus Kommunes forståelse af inklusion og på de nationale målsætninger for inklusion, der er formuleret i forbindelse med Regeringens sociale 2020-mål, Folkeskolereformen og Kommuneaftalen for 2013.

De tre grupper er delvist overlappende, men de repræsenterer på hver sin måde et relevant blik på, hvor godt Aarhus som samlet kommune lykkes med at inkludere alle børn og unge. For disse tre grupper af børn og unge følges det, i hvilket omfang de trives, lærer og udvikler sig, i hvilken grad de har gavn af det fællesskab, de til daglig er en del af, og i hvilken grad de deltager i fællesskabet. Hvordan ser det ud, når man ser isoleret på den konkrete gruppe af udsatte børn – og hvad er billedet, når man sammenholder dem med alle andre børn og unge?

Aktuelt er det muligt at sige forholdsvis meget om de 6-16-årige børn - herunder især om deres læring og deres overgang til ungdomsuddannelse. Det er imidlertid langt fra tilstrækkeligt til at understøtte en tidlig, forebyggende indsats for alle børn og unge. En sådan understøttelse kræver, at man på tværs af hele 0-18-årsperspektivet og 'hele vejen rundt' om børnene og de unge kan identificere deres udfordringer. Og vel at mærke ikke kun udfordringer ift. kognitive færdigheder, dvs. børnenes læring og faglige udvikling, men i mindst lige så høj grad udfordringer ift. trivsel og ikke-kognitive færdigheder, dvs. børnenes udvikling af socio-emotionelle færdigheder. Hvis børnene og de unge skal tilbydes en målrettet forebyggende indsats, er det således afgørende med en tidlig og præcis opsporing af deres udfordringer – både forstået som tidligt i børnenes liv og tidligt i forhold til udfordringernes opståen.

Med afsæt i byrådets beslutning om fælles mål for de 0-6-årige børns trivsel, læring og fællesskaber, er Børn og Unge aktuelt i gang med at implementere digitalt understøttede dialoghjul, sprogvurderinger og fremmøderegistreringer i dagtilbuddene. Med disse redskaber bliver det muligt at lave tilsvarende gode beskrivelser af, hvordan det går børnene allerede i 0-6-

¹ Jf. Folkeskolereformen skal betydningen af børns sociale baggrund mindskes. Den stærkeste enkeltstående indikation på social baggrund er forældrenes uddannelsesniveau, hvorfor der sættes særligt fokus på børn af forældre med grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse.

årsalderen – og med lige stor vægt på deres læring, trivsel og fællesskaber. Det forventes, at udvalgte tegn for de 0-6-årige kan indgå i regnskabsaflæggelsen for 2016.

Med indførelsen af de nye trivselsmålinger forbedres mulighederne for at beskrive de 6-16-årige børn og unges trivsel og fællesskaber også. Og i takt med, at datagrundlaget strækker sig over stadig flere år, vil oplysningerne om børnenes status kunne suppleres med beskrivelser af konkrete børnegrupperes progression over tid, og med analyser af, hvor mange børn der på én gang er udfordrede på flere forskellige fronter.

Nedenfor belyses delmålet vedrørende inklusion via udvalgte tegn på hhv. trivsel, fællesskaber, læring og overgang til ungdomsuddannelse. Resultaterne er opgjort på samme måde for hhv. 1) *udsatte børn og unge*, 2) *børn og unge af forældre med grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse* og 3) *børn og unge i specialtilbud* – og gennemgående sammenholdt med de tilsvarende resultater for *alle andre børn og unge*.

Sammenfattende viser disse opgørelser følgende: For det første skal det bemærkes, at det endnu kun er muligt at opgøre resultaterne for to af de tre grupper – nemlig hhv. de *udsatte børn og unge* og *børn og unge i specialtilbud*. Men for disse to grupper gælder det, at de konsekvent har lavere trivsel, deltagelse i fællesskabet, prøvefrekvens, faglige resultater og ungdomsuddannelsesfrekvens, end alle andre børn og unge. Der er altså tale om et gab mellem grupperne, uanset om man betragter tegn på trivsel, læring eller fællesskaber. For det andet skal det bemærkes, at der endnu er for kort historik på resultaterne til, at der kan konkluderes noget om forskellige gruppers udvikling over tid – og dermed også, hvorvidt gabet er mindsket. Men for de resultater, der foreligger for både 2013 og 2014, er der alene tale om marginale udsving, hvilket antyder, at gabet ikke i den periode har ændret sig markant, ej heller at de udsatte/sårbare grupper af børn og unge gennemgående oplever en markant positiv udvikling over tid.

I tillæg til ovennævnte tre grupper, som der er et nationalt politisk fokus på at følge nærmere, kan det meget vel vise sig relevant at supplere med nærmere analyser af børnegruppen. Det kan også vise sig relevant at supplere de valgte tegn på trivsel, fællesskaber, læring og overgang til ungdomsuddannelse med øvrige oplysninger - eksempelvis tidligere tegn på læring end afgangsprøverne, særlige tegn på mistrivsel blandt piger, eller oplysninger om gennemførelse af ungdomsuddannelse som supplement til oplysningerne om påbegyndelse. Endelig kan det vise sig relevant at analysere nærmere på sammenhængene mellem social, kulturel og faglig inklusion. Sådanne nærmere analyser kan eksempelvis udarbejdes i forbindelse med kvalitetsrapporteringen til byrådet.

2.2.1 Udsatte børn og unge

- Indikator: Gabet mellem **udsatte** og alle andre børn og unge skal mindskes - både hvad angår trivsel, fællesskaber, læring og overgang til ungdomsuddannelse – og begge grupper skal opleve en positiv udvikling over tid.

Status og forventet målopfyldelse:

Udsatte børn og unge er, hvad man i Forebyggelsesstrategien vil kalde børn og unge 'i det røde felt' – dvs. børn og unge i alderen 0-18 år, der på et tidspunkt i deres liv har modtaget en foranstaltning efter Servicelovens regler for børn og unge². Jf. regeringens sociale 2020-mål, er man som kommune forpligtet til at have særskilt fokus på denne gruppe børn og unge.

Som det fremgår nedenfor, viser resultaterne for 2013 og 2014, at der er en markant forskel mellem de udsatte og alle andre børns og unges trivsel, deltagelse i fællesskaber, læring og påbegyndelse af ungdomsuddannelse. Historikken er endnu for kort til, at der kan siges noget om, hvorvidt gabet mellem de to grupper har ændret sig, og hvilken udvikling de respektive grupper har oplevet over tid.

Trivsel, læring, fællesskaber og overgang til ungdomsuddannelse – udsatte vs. alle andre

		R2013	R2014	B2015	B2016
Trivsel – operationaliseret som andelen af elever, der trives ³	Udsatte børn og unge	-	76,4 %	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	-	85,1 %	-	>R2015
	Gab vedr. trivsel	-	8,7	-	<R2015
Fællesskaber – operationaliseret som elevernes samlede gennemsnitlige fravær	Udsatte børn og unge	9,5 %	9,4 %	-	<R2015
	Alle andre børn og unge	5,2 %	5,0 %	-	<R2015
	Gab vedr. fravær	4,3	4,4	-	<R2015
Læring – operationaliseret som andelen af elever, der har aflagt mindst 4 af de bundne prøver ved Folkeskolens Prøver i 9. klasse	Udsatte børn og unge	67 %	63 %		>R2015
	Alle andre børn og unge	96 %	95 %		>R2015
	Gab vedr. prøvefrekvens	29	32		<R2015
Læring - operationaliseret som elevernes karaktergennemsnit ved Folkeskolens Prøver i 9. klasse ⁴	Udsatte børn og unge	4,7	4,6	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	7,2	7,3	-	>R2015
	Gab vedr. karaktergennemsnit	2,5	2,7	-	<R2015
Overgang til ungdomsuddannelse – operationaliseret som andelen af elever, som 15 mdr. efter definitivt afsluttet folkeskole fortsat er i ungdomsudd.	Udsatte børn og unge	58,9 %	59,3 %	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	89,5 %	90,2 %	-	>R2015
	Gab vedr. overgang til ungdomsuddannelse	30,6	30,9	-	<R2015

² Aarhus Kommunes afgrænsning af 'udsatte børn og unge' tager afsæt i den definition, regeringen bruger i forbindelse med de sociale 2020 mål – nemlig at "udsatte børn og unge forstås som børn og unge, der på et tidspunkt i deres liv har fået en foranstaltning efter servicelovens regler for børn og unge." Da data er begrænset til kun at kunne gå tilbage til 2007, betyder det i praksis at opgørelserne alene indeholder børn og unge, der på et tidspunkt i deres liv efter 2007 har modtaget en foranstaltning efter følgende paragraffer i Lov om Social Service: §52.3, §52a, §54, §54a, §57a, §57b, samt efterværnsparagrafferne jf. §76 (dog indgår §52a og §76 ikke i populationen). Eftersom de nationale opgørelser af 2020-målene endnu kun baseres på de *individbaserede* foranstaltninger – men med en hensigt om at medtage de *familiebaserede* foranstaltninger, når datagrundlaget for dette vurderes robust – er Aarhus Kommunes egne opgørelser af inklusion og de nationale opgørelser af de sociale 2020-mål derfor pt. ikke fuldt sammenlignelige

³ Hidtil er trivselsindikatoren opgjort som andelen af elever på 4.-10. klassetrin, der på spørgsmålet "Hvad synes du om skolen for øjeblikket?" svarer "Jeg kan virkelig godt lide den" eller "Jeg synes den er nogenlunde". Til Regnskab 2015 og 2016 tages der forbehold for den præcise spørgsmålsformulering, fordi de nationalt fastsatte, obligatoriske trivselsmål fremadrettet får indflydelse på det samlede spørgeskema, børnene og de unge skal besvare.

⁴ Karaktergennemsnittet er opgjort for elever med bopæl i Aarhus Kommune pr. juni det pågældende år, som har fået karakterer i mindst fire af de bundne prøvfag ved Folkeskolens Prøver i 9. klasse.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2016 vil ovenstående resultater blive tolket i sammenhæng med ministeriets opgørelse af de sociale 2020-mål på kommuneniveau - specifikt med fokus på målene om at 'De udsatte børns faglige niveau i læsning og matematik skal forbedres' og at 'Mindst 50 % af de udsatte som 25-årige har gennemført en ungdomsuddannelse'.

2.2.2 Børn af forældre med grundskolen som højeste gennemførte uddannelse

- Indikator: Gabet mellem børn og unge **af forældre med grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse** og alle andre børn og unge skal mindskes - både hvad angår trivsel, fællesskaber, læring og overgang til ungdomsuddannelse - og begge grupper skal opleve en positiv udvikling over tid.

Status og forventet målopfyldelse:

Jf. Folkeskolereformen skal betydningen af børns sociale baggrund mindskes. Den stærkeste enkeltstående indikation på social baggrund er forældrenes uddannelsesniveau, hvorfor der sættes særligt fokus på børn af forældre med grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse. Denne gruppe svarer til, hvad man i Forebyggelsesstrategien vil kalde børn og unge 'i det gule, orange og røde felt', dvs. overlappende med, men defineret bredere end ovenstående gruppe af udsatte - med afsæt i Forebyggelsesstrategiens tankegang om, at udsathed opstår, når et barn på én gang er ramt af mange risikofaktorer og få eller ingen beskyttende faktorer.

Fokus på denne gruppe børn og unge er både aktualiseret af byrådets Forebyggelsesstrategi og af Folkeskolereformens krav om at mindske betydningen af børns sociale baggrund for deres faglige resultater. På sigt forventer Aarhus Kommune at indlede et samarbejde med eksempelvis KORA om en bedre og bredere afgrænsning af og resultatopgørelse for gruppen af sårbare børn/børn med en udsat social baggrund.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2016 vil det første gang være muligt at lave separate opgørelser af resultater for hhv. børn og unge af forældre med grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse og alle andre. På nuværende tidspunkt er det således ikke muligt at sige noget om gabet mellem de to grupper eller de to gruppers respektive progression.

Trivsel, læring, fællesskaber og overgang til ungdomsuddannelse
– børn af forældre med grundskolen som højeste gennemførte uddannelse vs. alle andre

		R2013	R2014	B2015	B2016
Trivsel – operationaliseret som andelen af elever, der trives ⁵	Børn af forældre med grundskolen som højest gennemførte uddannelse	Xx %	Xx %	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	Xx %	Xx %	-	>R2015
	Gab vedr. trivsel	Yy	Yy	-	<R2015
Fællesskaber – operationaliseret som elevernes samlede gennemsnitlige fravær	Børn af forældre med grundskolen som højest gennemførte uddannelse	Xx %	Xx %	-	<R2015
	Alle andre børn og unge	Xx %	Xx %	-	<R2015
	Gab vedr. fravær	Yy	Yy	-	<R2015
Læring – operationaliseret som andelen af elever, der har aflagt mindst 4 af de bundne prøver ved Folkeskolens Prøver i 9. klasse	Børn af forældre med grundskolen som højest gennemførte uddannelse	Xx %	Xx %	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	Xx %	Xx %	-	>R2015
	Gab vedr. prøvefrekvens	Yy	Yy	-	<R2015
Læring – operationaliseret som elevernes karaktergennemsnit ved Folkeskolens Prøver i 9. klasse ⁶	Børn af forældre med grundskolen som højest gennemførte uddannelse	Xx	Xx	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	Xx	Xx	-	>R2015
	Gab vedr. karaktergennemsnit	Yy	Yy	-	<R2015
Overgang til ungdomsuddannelse – operationaliseret som andelen af elever, som 15 mdr. efter definitivt afsluttet folkeskole fortsat er i ungdomsudd.	Børn af forældre med grundskolen som højest gennemførte uddannelse	Xx %	Xx %	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	Xx %	Xx %	-	>R2015
	Gab vedr. overgang til ungdomsuddannelse	Yy	Yy	-	<R2015

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2016 vil ovenstående resultater blive tolket i sammenhæng med ministeriets opgørelse af Folkeskolereformens mål på kommuneniveau – specifikt med fokus på den nationale målsætning om at 'Andelen af elever med dårlige resultater i læsning og matematik uanset social baggrund skal reduceres år for år'.

Den første opgørelse af de nye nationale resultatmål fra den seneste kvalitetsrapportering viser, at der inden for de sidste tre skoleår har været et fald i andelen af elever i Aarhus med dårlige resultater i læsning, mens der inden for matematik er status quo. Andelen af elever med dårlige resultater i læsning og matematik i Aarhus i 2013/14 svarer omtrent til andelen på landsplan.

Opgørelsen viser desuden, at andelen af elever med dårlige resultater i læsning og matematik er markant højere blandt gruppen af elever af forældre med grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse. Samtidig viser opgørelsen, at elever af kortuddannede forældre i Aarhus klarer sig dårligere end elever af kortuddannede forældre på landsplan - en forskel, der dog er blevet mindre i det seneste skoleår.

⁵ Se note 3 for en præcisering af, hvordan trivsel opgøres.

⁶ Se note 4 for en præcisering af, hvordan karaktergennemsnit opgøres.

2.2.3 Børn og unge i specialtilbud

- Indikator: Gabet mellem børn og unge i **specialtilbud** og alle andre børn og unge skal mindskes - både hvad angår trivsel, fællesskaber, læring og overgang til ungdomsuddannelse – og begge grupper skal opleve en positiv udvikling over tid.

Status og forventet målopfyldelse:

Med afsæt i kommuneaftalens fokus på segregeringsgraden og målsætningen om, at mindst 96 % af eleverne skal inkluderes i almenundervisningen, er det relevant at følge hvordan det går hhv. børn i special- og almentilbud.

Børn og unge i specialtilbud spænder bredt fra børn med lettere motoriske vanskeligheder til svært handicappede eller retarderede børn. Denne gruppe børn er ikke nødvendigvis socialt udsatte, og har ikke nødvendigvis en svag socioøkonomisk baggrund, om end det *kan* være tilfældet. Men eftersom mobiliteten mellem special- og almentilbud typisk er meget lav, er disse børn og unge på anden vis i risiko for mere permanent eksklusion fra almenområdet op gennem deres barndom og ungdom – med den potentielle risiko for også senere i livet at være uden for det almene uddannelsessystem og arbejdsmarked, der følger heraf. I Budget 2016 afgrænses gruppen som børn og unge i et specialtilbud i regi af MBU⁷.

Som det fremgår nedenfor, viser resultaterne for 2013 og 2014, at der er en markant forskel mellem børn i specialtilbud og alle andre børn og unge, både hvad angår trivsel, deltagelse i fællesskaber, læring og påbegyndelse af ungdomsuddannelse. Resultaterne skal ses i sammenhæng med, at 96,0 % var i almenundervisning i 2013 og at den tilsvarende andel var 96,2 % i 2014. Historikken er endnu for kort til, at der kan siges noget om, hvorvidt gabet mellem de to grupper har ændret sig, og hvilken udvikling de respektive grupper har oplevet over tid.

⁷ 'Børn og unge i specialtilbud' er i Budget 2016 afgrænset som børn og unge med bopæl i Aarhus Kommune, som pr. 1. juni det pågældende år var indskrevet på en af kommunens tre specialskoler (Stensagerskolen, Langagerskolen, Kaløvigskolen) eller i en specialklasse.

Trivsel, læring, fællesskaber og overgang til ungdomsuddannelse
– børn og unge i specialtilbud vs. alle andre

	R2013	R2014	B2015	B2016	
Trivsel – operationaliseret som andelen af elever, der trives ⁸	Børn og unge i specialtilbud	-	70,8 %	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	-	85,0 %	-	>R2015
	Gab vedr. trivsel	-	14,2	-	<R2015
Fællesskaber – operationaliseret som elevernes samlede gennemsnitlige fravær	Børn og unge i specialtilbud	9,7 %	9,3 %	-	<R2015
	Alle andre børn og unge	5,4 %	5,2 %	-	<R2015
	Gab vedr. fællesskaber	4,3	4,1	-	<R2015
Læring – operationaliseret som andelen af elever, der har aflagt mindst 4 af de bundne prøver ved Folkeskolens Prøver i 9. klasse	Børn og unge i specialtilbud	22 %	18 %		>R2015
	Alle andre børn og unge	97 %	97 %		>R2015
	Gab vedr. prøvfrekvens	75	79		<R2015
Læring - operationaliseret som elevernes karaktergennemsnit ved Folkeskolens Prøver i 9. klasse ⁹	Børn og unge i specialtilbud	4,3	3,6	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	7,0	7,1	-	>R2015
	Gab vedr. læring	2,7	3,5	-	<R2015
Overgang til ungdomsuddannelse – operationaliseret som andelen af elever, som 15 mdr. efter definitivt afsluttet folkeskole fortsat er i ungdomsudd.	Børn og unge i specialtilbud	43,2 %	44,7 %	-	>R2015
	Alle andre børn og unge	88,8 %	89,4 %	-	>R2015
	Gab vedr. overgang til ungdomsuddannelse	45,6	44,7	-	<R2015

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2016 vil ovenstående resultater blive tolket i sammenhæng med de nationale målsætninger i Kommuneaftale 2013 om at andelen af elever, der inkluderes i den almene undervisning, øges til mindst 96 % af det samlede elevtal i folkeskolen', at andelen af elever, der får 2 eller derunder i dansk og matematik, reduceres, og at elevernes trivsel fastholdes i takt med omstillingen til øget inklusion.

3. Særlige indsatsområder

Bedre tegn på inklusion - og tidligere, mere forebyggende indsatser

Fremadrettet har MBU og MSB en fælles opgave med at styrke opgørelserne af, hvor godt inklusion lykkes på 0-18-årsområdet, så de i højere grad underbygger mulighederne for at iværksætte – og følge effekterne af – tidligere, mere forebyggende indsatser.

Det indebærer for det første en fortsat forbedring af datagrundlaget, således at belysningen af, hvor godt inklusion lykkes, bliver styrket især på 0-6-årsområdet, og således at det bliver lettere at følge børnenes og de unges progression over tid. I samme forbindelse er der brug for en fortsat forbedring af mulighederne for at se ophobning af risikofaktorer og fravær af beskyttende faktorer hos børnene og de unge, jf. Forebyggelsesstrategien.

For det andet er mindre grupper af sårbare/udsatte børn og unge i dag svagt repræsenteret i opgørelserne. Det drejer sig bl.a. om børn og unge i interne skoler i regi af MSB, samt børn der er anbragt uden for kommunen. Disse børns udvikling følges i dag på individniveau af det enkelte barns rådgiver og via Socialforvaltningens Resultatdokumentation, men er ikke knyttet til de kommunedækkende opgørelser af inklusion.

⁸ Se note 3 for en præcisering af, hvordan trivsel opgøres.

⁹ Se note 4 for en præcisering af, hvordan karaktergennemsnit opgøres.

Endelig for det tredje er det hensigten at bringe opgørelserne aktivt i spil i det samarbejde, der finder sted mellem MBU og MSB i regi af social- og lokaldistriktsgrupperne. Alt sammen med sigte på at kunne iværksætte tidligere, mere forebyggende indsatser, hvor inklusionen ikke lykkes som tilsigtet.